

מפקד האוניה, שקיבל את המיברק, היה אחד מוקה לימון (לימים מפקד חיל-הים וכיום נציג הברון רוטשילד בארץ). שלא התרשם כלל מהמיברק הזה. לא רק שידע כי בהגנה לא היה מקובל לתת פקודות קיצוניות מסוג זה ללא הסברים, אלא בוודאי ובוודאי שלא היו חותמים בשם המפורש של המוסד. וחוזר מזה, כבר היה לימון גם מודע לעובדה שמפתח-הצופן הישן נפל בידי הבריטים ומוזה ימים אחדים כבר השתמשו ההגנה (והמוסד) בצופן חדש.

לימון לא התעצל והורה לאלחוטאי באוניה לשלוח את המיברק הבא: "אל האדמירלות (כך נקראת מיפקדת חיל-הים הבריטי המלכותי). מטתה הראשי, וירת הים התיכון: נא לא להתרגש. חתום: המלקים".

לא פאשיסטי ולא אליטיסטי

על דיברי הפרופסור שימעון זקס (העולם הזה 26.6).
בהעולם הזה פורסמה ידיעה שכותרתה "תסיסה במשרד-החינוך". פרופסור שימעון זקס, המפקח הארצי על החינוך המיוחד, מבקש להבהיר כי אין זה נכון שטען כאילו המדיניות התקציבית של משרד-החינוך היא "פאשיסטית ואליטיסטית".

לדבריו, ההיפך הוא נכון. הוא נשאל מה דעתו על העדפה של תלמידים מחוננים על פני ילדים

גונן
לא לאזרח ולא לשוטר

חריגים, והוא השיב שאין זה ייתכן אצלנו שכן גישה כזאת היא גישה פאשיסטית ואליטיסטית. חתימה, לישיבת דובר משרד-החינוך והתרבות, ירושלים.

● מיכתב זה הגיע להעולם הזה כשהוא נושא חתימה מקושקשת. בלתי ניתנת לפיע' נוח. אפשר לצפות לצורה יותר תרבותית של מיכתבי המישר. המופקד גם על החינוך וגם על התרבות.

מיבחן הטבילה

מאז ומתמיד היה לטבילה מעמד נכבד במבחן-קבלה ליהדות. אבל כפי שהעולם הזה גילה בגיליון שהופיע השבוע לפני 25 שנה, שימש מיבחן-הטבילה גם למטרות אחרות. וכך דווח, ב"מדור פסוקי-השבוע של אותו גיליון:

● שר האוצר לוי אשכול, בהסבירו כיצד הוא בוחר אנשים לתפקידים אחרים: "אני זורק את האנשים לתוך המים. אם ישחו — טוב! אם יטבעו — בטח טוב!"

● ופסוק-שבוע נוסף מאותו גיליון: שהיה יכול להיאמר גם בשבוע: ● ח"י הציונים הכלליים צבי צימרמן: בארץ קיימים שלושה סוגים של אומרי טוב. אלה האומרים היה טוב; אלה האומרים יהיה טוב ואלה האומרים טוב לך".

(המשך מעמוד 3)
השניים (השוטר ומכין החביתה) מתברר להם שהם אחים (חיים ושמוליק), שלא נפגשו זה 20 שנה.
אז תגידו, זה לא עולם קטן? או, לפחות, עיר קטנה?
יחזקאל יחזקאל, ירושלים

האזרח והתת-ניצב

על פרשת ח"כ יגאל כהן (העולם הזה 17.7)
הכתבה על ח"כ יגאל כהן במדור השקל ואתה מתייחסת לפעילותו, בתוקף תפקידיו כראש היחידה הארצית לחקירות הונאה, והיא רצופה באידיוקים ובעובדות בלתי-נכונות. מעבר לעובדה שאלמוני, שהזדהה בשם "אזרח שאיכפת לו", כתב מיכתב אנונימי מעניינו של ח"כ יגאל כהן, כל המובאות האחרות בכתבה, המתייחסות אליי, הינם בגדר להר"ם.

● שום אזרח, לא כזה שאיכפת לו, ולא כזה שאין איכפת לו, לא הגיע ללישכתי ולא התעניין בגורל התלונה האמורה.
● שום אזרח לא הגיע אליי. באותו הרגע" שעסקתי, בגזירת הקטע הרלבנטי ממעריב ותיקו". וזה גם מאחר שלא גזרתי כלל את הכתבה דנו, לשום צורך שהוא.
● שום אזרח (או שוטר) לא שאל אותי, ולא השבתי לשום אזרח (או שוטר) כי "אחקור רק אם אתבקר אישית עליי המפכ"ל או שר המישרה". ולפיכך גם תמהני מי הוא אותו האזרח "שהיה מזועזע מהתשובה" שלא ניתנה לו כלל!
ראש היחידה הארצית לחקירות הונאה, יפו

● העולם הזה ציין, במפורש, בסוף אותה כתבה, כי שאל את דובר-המישרה מדוע אין פותחים בחקירה, וכי התשובה מתמהמהת. רק אחר פירסום הכתבה ניתן להעולם הזה ההסבר המתאים.

המלקקים של לימון

עוד על ליקוק ומלקקים (העולם הזה 24.7 ואילך).
בין המלקקים של הטלוויזיה למלקקים של

לימון (1985)
נא לא להתרגש!

גידעון בן-יואש בעין-חרוד היתה עוד קבוצת מלקקים בהיסטוריה שלנו.
לפני 40 שנה קבע המוסד (אז זה לא היה שרות מודיעין, כי אם מוסד ההעפלה של שרידי השואה מאירופה) כמפתח לצופר-התיקשות בין האוניות בלב ים למיפקדת ההגנה על החוף, את הפסוק מספר שופטים (פרק ז'), שבו מבטיח האל לגירעון, אחרי שזה בחר באנשים שעברו את מיבחן לקיחת המים, "בשלוש-מאות האיש המלקקים אושיע אתכם (מייד מדיין)".
קרה מה שקרה, ואחד מאנשי הפלמ"ח שעמד לצאת לאירופה כמלווה לאוניית מעפילים, נתפש עליידי המישרה הבריטית בנמל חיפה, כשמתח-הצופן המלוקק בייסו.
לא היתה להם בעיה גרולה, לבריטים, אחרי נסיונם כשש שנות מילחמת-העולם בשבירת הקורים הגרמניים, לשבור גם את הקור הזה. ואז, כעבור כמה ימים, הם הבריכו לאותה אוניה, שכבר היתה בלב הים התיכון, בדרכה להעמיס מעפילים: "חזור ארצה מייד. אל תתקרב לשום חוף ואל תיקח פליטים. חתום: המוסד".

גורל ההוצאות של עיתון כצבעים ומיעוט ההכנסות של עיתון הנמכר במחיר אפסי, אין סיכוי להתגבר על הפסד זה. אם כן, שאלתי אותו, מדוע נכנס איש-עסקים ממוחל לעסק זה? מהם המניעים?

אלבין חייד את חיובו הסתום, החייד של שחקן-פוקר ואמר: "אסכיר לך את זה ברצון, אבל כשביל זה צריכים להיפגש. אתקשר איתך כדי לקבוע פגישה".
ובכן שגם הפעם היו אלה מלים ריקות. אלבין לא התקשר.

תחת זה קרה משהו אחר. באחד העיתונים פורסם כעבור כמה ימים כאילו הצעתי לאלבין להיכנס כשותף לחברת העולם הזה.
זה היה שקר גמור. מפרסמי השקר גם לא טרחו לשאול אותי. הנחתי שאלבין שתל את הכוב הזה, באמצעות אחד העיתונאים הרבים שהוא חילק להם טובות-הנאה. השאלה היתה: מדוע?

יתכן שהתעלומה נפתרה השבוע, באורח טראגי. אלבין פשוט חיקה את שיטתו של הנקינק משה ברש. שהסתבך בעבירות רבות, והמואשם עכשיו ביוזף-דולאריס במימרים עצור מים. ברש שתל שמועה רומה, כוזבת כמות, באמצעות עיתונאים ששוחרו עליידו. היא פורסמה בשני חינומים, שונאי העולם הזה. כמובן מבלי לשאול אותי. ברש היה מעוניין בכך כדי להפחיד את המישרה ואת חוקרי-המס. הוא הציג משום-מה, שהשילטונות פוחדים מפני העולם הזה עד כדי כך, שהם לא יעזו להמשיך בחקירותיהם נגדו אחרי שייורדע להם שהוא עומד להימנות עם בעלי העולם הזה.

האם גם אלבין עשה חשבון כזה? האם בדה את הסיפור בגלל אותה הסיבה?
אם כן, הרבר לא עזר לו, כי כמה ימים לאחר מכן פירסם העולם הזה (5.6.85) את סיפורו הגדול והממזה של בן-ציון ציטרין על חלקו של אלבין בהרס אתא. חלק שנודף ממנו ריח של פלילים.

קודם לכן כבר נפוצו בעיתונות רמזים על הקשר בין אלבין והתמוטטות אתא. אך הסיפור המלא, תוך הזכרת השמות המפורשים, הופיע בעולם הזה. החלטנו לקבל על עצמנו את כל הסיכונים של הסתבכות בתביעת-דיבה, מול מיליונר היכול להרשות לעצמו לשכור את עורכי-הדין היקרים ביותר. ראינו בכך מילוי חובה עיתונאית ומוסרית — בלי מורא, בלי משוא-פנים.

איש נדון למוות

לפני תשע שנים פירסמתי במדור הנדון סיפור בדיוני על מיקרהו של אחד מוחמד עלי אל-גבולסי, שנרדן למוות בישראל (העולם הזה 21.7.76). עשיתי זאת כדי להזהיר מפני התוצאות הצפויות, אם תתפתח ממשלת-דבין להנהיג בארץ עונש ברבארי זה. ובין עמד אז בפני הלחץ. מאז זרמו הרבה מים בנאומי הכנסת, אך הבעיה נשארה בעינה. השבוע, מול המקהלה הגוהה של הקריאות "מוות! מוות!" בעפולה ובכנסת, ומול הסכנה של התקפלות רבין, החלטתי להשתמש שוב באותו האמצעי: לתאר את הצפוי בצורת סיפור בדיוני (ראה הנדון).
איני אוהב לגנוב רעיון מעצמי. אני מבקש מחילה על כך, בגלל חשיבות הנושא. כתבתי סיפור חדש, המתאים למציאות העכשווית. אך עיקרי הדברים בוודאי לא השתנו.

ניגשתי אליו וביקשתי ממנו להסביר לי, באופן פרטי, את מניעיו. אין זה סוד שהצהרון סובל מהפסדים כבדים ביותר, בסדר-גודל של 150 אלף דולר לחדש לפחות. במצב הנתון בארץ, לאור ההתמוטטות של ענפי-המדיניות.

לויא י'י.

שוחחתי עם מיקי אלבין בפעם הראשונה ברצינות לפני ארבע שנים.
העולם הזה (5.10.81) פירסם אז גילוי מרעיש: שאלבין מנסה להשתלט על איגוד העובדים הליברליים, אחת מעמודי-הכוח במפלגה הליברלית הרקובה, באמצעות שיטות פסולות לחלוטין. בין השאר: הרשמת חברים חדשים, מהם מתים, מהם ילדים, מהם אנשים שלא נשאלו כלל.
אחרי הפירסום התקשר אלבין איתי והכחיש את הדברים מכל וכל. קבענו פגישה. למען

שער "העולם הזה" (5.6.85)
הסיפור המלא

האמת, הייתי סקרן להכיר את "האשף הפינאנסי", שצמח כאילו ישמאין (ראה עמודים 10-7). לא התרשמתי מאלבין באותה פגישה. הוא דבק בהכחשתו, גם משהצגתי לו את ההוכחות שבדיניו. מוכן שלא היינו מעזים לפרסם אישום חמור כזה בלי הוכחות מוצקות.

בתום השיחה הבטיח אלבין להמציא לי, תוך כמה ימים, את המיסמכים המוכיחים, לרבריו, שהפירסום שלנו מבוסס על עלילות של יריביו. כמו תמיד, הבטחתי שאם אכן אקבל מיסמכים כאלה ואשתכנע שטעינו, לא אהסס לפרסם התנצלות. מכיוון שהבעת-פניו היתה כנה לגמרי, ציפיתי בסקרנות מסויימת להמשך הדברים. את המיסמכים לא קיבלתי עד עצם היום הזה. אלבין פשוט התעלם מהבטחתו.

כעבור חודשיים פנה אלינו אחד הפעילים שעבדו למען אלבין, קבלר-קולות בשם משה צלע, וסיפר איך פוברקו הרשימות של הבוחרים המדומים וכיצד פעל המטה. סיפור זה פורסם על-ידי העולם הזה (9.12.81). כתוצאה מכך הוכשל המהלך של אלבין, הוא הירפה מנסיונו להשתלט באמצעות הכסף על עמדת-כוח במפלגה הליברלית, ומאז רעכה השפעתו במפלגה זו. כששך השנים נתקלתי בו פה ושם. לאחרונה פגשתי לפני כמה חודשים בחתונה. הייתי שוב סקרן, כי לפני כן נודע שאלבין רכש חלק מן הבעלות של הצהרון חדשות.

ניגשתי אליו וביקשתי ממנו להסביר לי, באופן פרטי, את מניעיו. אין זה סוד שהצהרון סובל מהפסדים כבדים ביותר, בסדר-גודל של 150 אלף דולר לחדש לפחות. במצב הנתון בארץ, לאור ההתמוטטות של ענפי-המדיניות.